

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460518

1. De summa Trinitate, & fide Catholica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61781](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61781)

LIBER I. DECRETALIUM.

Gregorii IX. Pontificis M.

TITULUS I.

De Summa Trinitate & Fide Catholica.

SUMMARIUM.

1. Fides Catholica quid? 2. Est donum DEI. 3. An infideles cogi possint ad suscipiendam fidem Catholicam? 4. Credenda est SS. Trinitas, & quidquid à DEO re-velatur per scripturam, traditiones, aut definitiones Ecclesie. 5. Requisita fidei Catholicae. 6. Ejusdem finis. 7. Professio externa fidei quando sit necessaria de Jure Divino?	8. Aut de Jure humano? 9. An provisus de Beneficio curato, vel Canonicali fructus lucretur, si per ignorantiam omittat professionem fidei? 10. An scienter omittens teneatur restituere fructus ante omnem sententiam? 11. Qualiter superiores Regularium, & promovendi ad Doctores gradus fidem profiteri teneantur? 12. Contraria fidei Catholicae.

Cum fons & norma Juris Canonici sit Fides Catholica, & quæ ejus primum objectum est, summa TRINITAS, rectè hæc rubrica præmittitur.

§. I.

1. *Definitur autem Fides Catholica, quòd sit substantia rerum sperandarum, argumentum non apparentium. ad Hebraeos. 11.*

§. II.

2. *Causa efficiens Fidei Catholicae est ipse DEUS: Fidem enim donum Divinum esse attestatur Apostolus ad Ephe. 2. dicens: Gratia estis salvati per fidem, & hoc non ex vobis; DEI enim donum est. S. Th. 2. 2. q. 6. a. 1. & 2. ubi refellit contraria.*

§. III.

Subjectum Fidei Catholicae est Catholicus Viator: non enim est in Paganis, Judæis vel Hæreticis. Trident. sess. 6. de Justificat. c. 15. neque manet in Beatis aut damnatis. Certa & communis cum S. Th. 2. 2. quest. 6. a. 1. & 2.

Illud hic quæri potest, an infideles non baptizati sint compellendi ad fidem Catholicam suscipiendam? Existimaveris cum Scoto, Gabriele, & aliis compellendos esse. Siquidem Lucæ 14. v. 23. præcipitur: *exi in vias & fopes & compelle intrare.* Deinde in L. f. 3. C. de Paganis jubentur confiscari bona Paganorum nolentium baptizari. & in l. 12. C. de Judæis. coguntur Coelicolæ eisdem pœnis ac Hæretici fidem recipere. Ad hæc, infideles post factam sufficientem Evangelii propositionem ex lege naturali & Divina credere tenentur; Ergo Principes tam Ecclesiastici, quam sæculares, qui custodes sunt & ultores Legis Divinae, possunt, imò debent infideles cogere ad fidem suscipiendam. Sed opinioni huic apertè obloquuntur textus in cap. 5. dist. 45. in c. 33. causa 23. q. 1. in c. 9. de Judæis. & D. Thom. 2. 2. q. 10. a. 8. ex ea ratione. quia credere est voluntatis: & ad fidem solâ Dei gratiâ vocamur. Neque urgent argu-

menta

menta in contrarium adducta: nam *Luca 14.* Christus Ecclesie solum facultatem dedit, ut infideles nondum baptizatos compellat intrare in Ecclesiam, non vi armata aut violenta compulsione, sed vehementia argumentorum, miraculorum, aliorumque motivorum, quæ mentem flectant. Quodsi allegata verba *Luca* etiam de vi armata sint intelligenda, dico, Christum tantum loqui de violenta compulsione infidelium baptizatorum, scilicet hæreticorum & schismaticorum, qui ratione baptismi pertinent ad jurisdictionem Ecclesie, & compelli possunt, ut redeant ad unitatem Corporis Christi, *c. 4. de Apostat. cap. 13. de Hæreticis in 6.* Ad *citt. Leges & rationem propositam* respondeo, infideles ad suscipiendam fidem sub pœnis cogi nec potuisse, nec posse à Principibus: quia his in infideles vel nulla est potestas, vel certè tantum temporalis, & ad finem naturalem ordinata: susceptio autem fidei non est merè juris naturalis, sed supernaturalis, & ad finem supernaturalem pertinet, *Gonzal. in d. c. 9. de Judais num. 8.*

§. IV.

4⁷ *Materia seu objectum Fidei Catholice est quidquid divinitus Viatoribus obscure revelatum est: immediate, vel mediate: Scripturâ, Traditione. Trident. sess. 4. in decreto de Canon. script. vel etiam testificatione, declaratione, seu definitione Ecclesie: quia enim Ecclesia DEI vivi columna est, & firmamentum veritatis. 1. ad Timoth. 3. & juxta Christi promissionem Matth. 16. porta inferi non prevalebunt adversus eam. consequens est, quæcunque Ecclesia per SS. Pontifices & Concilia generalia tanquam ad fidem vel mores spectantia Christiano populo decernit ac proponit, firma, infallibilia, ac Divinâ fide credenda esse prout decisum est in *e. 1. & 7. dist. 19. c. 9. c. 14. & passim causâ 24. q. 1. c. 3. de Baptismo.* Primum autem locum inter omnia*

fidei mysteria sibi vindicat Omnipotens & ineffabilis DEUS, unus in essentia, & Trinus in Personis: PATER, FILIUS, & SPIRITUS S. c. 1. b. r. Unde S. August. *lib. 4. de Civit. DEI. c. 20.* docet, *primum & maximum fidei officium esse, ut credatur in verum DEUM.*

§. V.

Forma Fidei Catholice stat in requisitis. 5
Requiritur autem I. ut sit una: nec enim potest alia esse apud Græcos, alia apud Armenos, alia apud Latinos *c. 18. causâ 24. q. 1.* II. ut sit firma & constans seclusâ omni hæsitacione, dubitacione, vel formidine de opposito *c. 1. ibi: firmiter b. r.* III. ut sit certa & infallibilis, ob certum & infallibile DEI de re aliqua testimonium, seu dictum; quod differt à fide humana. IV. ut sit obscura, nim. ob obscuritatem rei revelatæ & creditæ, quæ non proponitur, ut in se est, sed solum creditur firmiter sic esse, sicut revelatur & proponitur, juxta notissimum illud D. August. *tr. 40. in Joan. Quid est fides, nisi credere, quod non vides.*

§. VI.

Finis Fidei Catholice est æviterna felicitas: etenim fides est fundamentum ac basis totius spei, ac salutis nostræ: nam credere oportet accedentem ad Deum, quia est, & quia requirentibus se remunerator est. Ad Hebræos 11. 6

§. VII.

Effectus Fidei Catholice exponunt Theologicum S. Th. 2. 2. q. 7. Quibus accendi potest, & ad nostrum institutum pertinet professio externa fidei, quæ aliquando Jure Divino, aliquando verò tantum de Jure humano est necessaria. 7

Jure Divino tenetur quilibet fidelis periculo quovis non obstante exterius fidem profiteri, quoties ita exigit honor DEI & Religionis, aut proximi salus. Luca 9. v. 26. Matth. 10.

v. 32.

¶ 32. *Ad Rom. 10. v. 10. S. Th. 2. 2. q. 3. a. 2.*
 Hinc, si interrogatus de fide taceas, & inde
 alii credant te fidem non habere, vel certe
 propter tuum silentium in fide nutent, aut
 infideles fidem contemnant, peccas mortali-
 ter contra fidei præceptum. Planè exterius
 negare fidem sive expressè, sive interpretati-
 vè, nimirum verbo, signo vel factò aliam fal-
 sam sectam simulando, etiã si quis fidem ve-
 ram illibatam in corde retineat, est intrinsecè
 malum & nunquam penitus licitum, juxta
 Christi comminationem. *Matth. 10. v. 33.*
qui negaverit me coram hominibus, negabo &
ego eum coram Patre meo, qui in cælis est.
 Laym. in *Theol. moral. l. 2. tr. 1. c. 9.*

8 *Ex jure humano videlicet Trident. sess. 24.*
de Reform. c. 12. tenentur provis. de Beneficiis
quibuscunque curam animarum habentibus à
die adeptæ possessionis adminus intra duos men-
ses in manibus ipsius Episcopi, vel eo impedito,
coram generali ejus vicario seu Officiali ordo-
doxa sua fidei publicam facere professionem, &
in R. Ecclesia obedientia se permansuros sponde-
re, ac jurare. Provis. autem de Canonica-
ribus & Dignitatibus in Ecclesiis cathedra-
libus non solum coram Episcopo, seu ejus offi-
ciali, sed etiam in Capitulo idem facere tenen-
tur: alioquin (ut idem Concilium decernit)
prædicti omnes provis. fructus non faciant suos,
nec illis possessio suffragetur. Circa quam Or-
dinationem.

9 *Dubitatur I. anne fructus lucrifaciat Ca-*
nonicus vel Parochus, qui per ignorantiam
aut oblivionem ultra duos menses prædictam
fidei professionem intermisit? Videtur, quòd
non. Nam in foro externo hujusmodi igno-
rantia vel oblivio, cum sit ignorantia Canonis
seu legis, non relevat per c. 13. de R. l. in 6.
In foro conscientie autem justa esse non po-
test: cum quisque id nòsse debeat, quòd ad
usum, statum & vitæ conditionem communi
jure spectat arg. s. 7. f. de Leg. Aquil. Sed

KÖNIG IN DECRET. LIB. I.

firmiore fundamento nititur sententia negati-
 va: etenim juxta recitatum textum Tridentini
 ¶. *alioquin illi solum fructus suos non faciunt.*
 qui scienter omittunt professionem fidei, cum
 ad eam tenerentur; ignorans autem non tene-
 tur ad observantiam præcepti. Neque offi-
 cit argumentum contrarium: nam ultrò con-
 cedo, excusationem Juris ad eò clari in foro
 externo non fore admittendam, nisi legitimè
 probetur; Secus in foro interno, de quo hic
 sermo. Et quamvis etiam in hoc foro qui-
 libet nòsse deberet omnia, quæ ad suum sta-
 tum & vitæ conditionem pertinent, positò
 tamen, quòd aliquis planè invincibiliter
 ignoret, manifestum est, quòd sicut talis à
 delicto, ita quoque à debito, aut pœna ex-
 cusetur. Layman. l. c. num. 7.

Dubitatur II. an qui omisit professionem
 fidei intrà duos menses, teneatur ad fructuum
 restitutionem etiam ante sententiam? Negat
 Sanchez in *Præcept. Decal. lib. 2. c. 5. n. 10.*
 quia Lex pœnalis (qualis est prædicta Tri-
 dent. constitutio) non obligat ante senten-
 tiam, etiam si pœnam ipso jure irroget per
 c. 19. de *Heretic. in 6.* Deinde, quòd ipsum
 Trid. ubi vult obligare ad restitutionem ante
 sententiam, illud clarè exprimat adjectâ clau-
 sulâ: *alià etiam declaratione non secutâ*, ut vi-
 dere est in *sess. 23. de Reform. c. 1. v. Si quis*
autem. Sed probabilius est, omittentem pro-
 fessionem fidei etiam ante sententiam Judicis
 teneri ad restitutionem fructuum post duos
 menses perceptorum, tanquam rei alienæ, &
 quam nunquam suam fecit: Trident. enim
 hos fructus non aliter vult suos fieri jure per-
 ceptionis, quàm sub conditione emissæ priùs
 professionis fidei, ut statim patebit probè ex-
 pendentem textum allegatum. Recipio tamen
 sententiam Sanchezii quò ad fructus ante duos
 menses perceptos, & quos Parochus v.g. jam
 fecit suos: quia istis Trident. non privat: &
 gravius est aliquem obligare ad restitutionem

B

rei

rei suæ, siue quæ jam semel propria fuit, quàm rei simpliciter alienæ, ad cuius restitutionem ipsa natura obligat. Vid. *Garc. de Benef. p. 3. q. 3. n. 35.* Ad argumenta allata, & quidem ad *primum* respondeo, constitutionem Trident. non esse pœnalem, sed conventionalem: exigit enim à provisus de supradictis Beneficiis intra duos menses professionem fidei, ceu conditionem, sub qua fructus suos faciant, quem admodum contrahentes nonnunquam conditiones apponunt, sub quibus & non aliter velint transire dominium rei in alterum. Ad *secundum* dico, clausulam: *aliâ etiam declaratione non secutâ*, in nostro casu ex ipsa rei natura subintelligi; taciti autem & expressi idem est iudicium per *l. 3. ff. de Reb. cred. & l. 4. ff. de Pactis.*

II Porro Decreto Trident. de quo hætenus, Pius IV. in Bulla: *Injunctum nobis*, addidit, ut eadem professio fidei fieri debeat ab omnibus Superioribus Regularium; quæ tamen Bulla in quibusdam Religionibus vel nunquam recepta, vel usu contrario abolita est, ut notat Diana *p. 3. tr. 78.* Insuper Pius V. in Bulla *In sacrosancta* decernit, ut ad hanc fidei professionem teneantur omnes Doctores, Magistri, Regentes, & alii cujuscunque artis aut facultatis Professores tam Clerici, quàm Laici. Ubi etiam continetur excommunicatio latæ sententiæ, & privatio omnium Beneficiorum in eos, qui aliquem ad ejusmodi gradum vel cathedram sine pravâ fidei professione promovent. *Laym. d. c. 9. num. 7.*

§. VIII.

12 *Contraria* Fidei Catholicæ est infidelitas, nempe judaismus, paganismus, & hæresis. *Trid. sess. 6. de Justif. cap. 15.* ubi asserit, *fidem infidelitate amitti.* Haud igitur accesserim Durando, qui contendit fidem permanere in Hæreticis, & in iis, qui aliqui fidei articulo scienter dissentiunt.

TITULUS II. De Constitutionibus. SUMMARIÆ.

1. *Constitutionis etymologia.* 2. *Synonymia.*
3. *Homonymia.* 4. *Definitio.* 5. *Ei Divisio.*
6. *Leges Ecclesiasticas generales ferre possunt S. Pontifex & Concilia Oecumenia.*
7. *Particulares vero Cardinales, & ibi de Autoritate Eorundem Declarationum.*
8. *Item Episcopi, aliiq. Prælati; Concilia particularia & Capitula Ecclesiarum Cathedralium.*
9. *Leges Civiles generales condere possunt Summi Principes & quidem in Imperio Imperator; particulares autem alii Principes inferiores & communitates.*
10. *An Legislator subiciatur sue Legi?*
11. *An Clerici legibus secularibus?*
12. *An Laici legibus Ecclesiasticis?*
13. *An legibus obstringantur usu rationis carentes?*
14. *Quando pueri incipiant obligari legibus maxime pœnalibus?*
15. *An Peregrini obligentur statutis sue patriæ: aut loci transitis?*
16. *An Religiosos tum exemptos, tum non exemptos ligent statuta Diocesana?*
17. *Quæ Leges præcipi, prohiberi, puniri aut permitti possunt?*
18. *An actus interni & occulti cadant sub legem?*
19. *Lex non obligat, nisi publicè promulgata.*
20. *Ubi leges præsertim Pontificiæ promulganda, & an statim post promulgationem obligent?*
21. *An valor Legis dependeat ab acceptatione populi?*
22. *Leges necessariò ordinantur ad bonum commune.*
23. *Lex humana obligat in conscientia, nisi sit fundata in presumptione facti, aut purè pœnalis.*
24. *Ad incurrendam pœnam Legis regulariter requiritur sententia.*
25. *An & quatenus transgressorem Legis excuset ignorantia.*
26. *Si Lex aliquid prohibeat, censetur irritare.*
27. *De interpretatione authentica, usuali, & doctrinali.*
28. *Abrogatio Legis quid sit, à quo, & qualiter fieri debeat?*
29. *Lex posterior contraria regulariter abrogat priorem, etsi de ea mentionem non faciat.*
30. *Derogatio quid?*
31. *Dispensatio quid: & quis in Lege dispensare possit?*
32. *Cum quibus dispensari possit, & an quis secum ipsos?*
33. *An S. Pontifex possit dispensare in jure Divino?*
34. *Dispensatio debet fieri cum cognitione causæ.*